

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА - СЛИВЕН

УТВЪРДИЛ:

инж. Елена Атанасова
ДИРЕКТОР на ПТМ

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА
РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ
2019 – 2020 учебна година**

Програмата за превенция и планът за действие са приети на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1 /16.09.2019г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Професионална гимназия по механотехника – Сливен е с над 59-годишна история. Целта на учебното заведение е да подготви високо квалифицирани специалисти със средно образование за различни сфери от икономиката, отговарящи на държавните изисквания за обучение в гимназиалната образователна степен.

В ПГТМ се обучават ученици в 22 паралелки, организирани в дневна форма на обучение, 2 паралелки, организирани в задължна форма на обучение и ученици в самостоятелна форма на обучение от VIII до XII клас. В гимназията има необходимата материално-техническа база и висококвалифицирани преподаватели.

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота. Тя кореспондира с приоритетите, принципите и мерките на Националната стратегия и Програма, Регионалната програма на РУО – Сливен за намаляване на преждевременно напусналите образователната система, всички планове и програми за дейността на ПГТМ - Сливен.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Осъществяване на националната стратегия и регионалната политика за намаляване риска от преждевременно напускане на образователната система, чрез създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на всички заинтересовани страни;
- Изработване и реализиране на ефективни механизми за превенция, интервенция, компенсиране на ефекта от напускане и реинтеграция на преждевременно напусналите;
- Популяризиране на добри практики и политики.

ПРИНЦИПИ

Програмата на ПП по механотехника се базира на следните основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;

- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

- **законсьообразност** – съответствие на целите и предлаганите мерки с националните и европейски закони и подзаконови нормативни актове;
- **коректност** – координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни;
- **партньорство** – активно и координирано участие на училището, институциите на властта, обществените организации и бизнеса в реализацията на политиката за намаляване на отпадането от училище;
- **прозрачност и поупляризиране** на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност и съпричастност на обществото.
- **приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и действията за изпълнение на претегите цели.
- **устойчивост** на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати;

- **своевременност** – осигуряване на навремени адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на училище;
- **отчетност, мониторинг и контрол** – постигане на по-висока степен на ефективност.

ВИЗИЯ

Училищната програма за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като активни, успешни и морални личности, способни да живеят и работят за постигане на общи цели, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навики за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентен и привлекателен образователен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

Визията на Професионална гимназия по механотехника като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- качествено, модерно обучение, основано на добри педагогически практики и съвременни методи;
- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на индивидуалните потребности на учениците;
- работа с ученици в неравностойно социално положение;
- работа с ученици с различна етническа принадлежност;
- модерна, уютна и функционална образователна среда.

Необходимостта от училищна стратегия за намаляване на безпричинно допуснатите отсъствия, ограничаване на трайно непосещаващите и преждевременно напускащите училището ученици има за цел да посрещне нови предизвикателства свързани с предпоставки за отпадане на ученици. Голяма част от причините поради които учениците, напускаат училище преждевременно са:

- безработица и нисък социален статус;
- условията на живот в семейството;
- деца от малцинствен етнически произход;
- от семейства, които често променят местоживеенето си;
- деца на разведени или самотни родители;
- сираци и полусираци;

- деца, които не се отглеждат от родителите си.

Етнокултурните особености при ромите до голяма степен се оказват предпоставка за големия брой неизвинени отсъствия и отпадане на децата от училище. Образованието не присъства в достатъчна степен в ценностната система на ромската общност. Голяма част от родителите не са образовани и не считат за необходимост децата им да посещават училище. Убеждението на родителите, че детето не се нуждае от образование, се отразява върху мотивацията му. Друга етнокултурна особеност в ромската общност, която съдейства за отпадане на учениците от училище е традицията, свързана с ранните бракове на 12-13г. възраст и спират да посещават училище.

Силни страни в работата на училището по тези проблеми:

- Квалифицирани учители – училището разполага с квалифицирани учители и специалисти;
 - Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ – в учебно-възпитателния процес се използват електронни уроци, мултимедийни презентации по всички учебни дисциплини;
 - Извънкласни дейности – много от учениците вземат участие в групи по различни видове спорт, участват в спортни състезания и печелят призови места. Учениците вземат участие в провежданите кръгли маси.
- Традиционно се представят на регионални и национални състезания и са носители на високи отличия;

- Възможности за изява – традиция е в училище да се отбелязват бележити дати в историята на България с активното участие на учениците, които проявяват своите дарби и таланти;
- Създаване на приятелска среда – учителите подпомагат създаването на близки и приятелски връзки, формират чувство на толерантност и разбирателство между учениците;
- Училището си сътрудничи с Ромска академия за култура и образование с председател г-жа Стела Костова по програма “Равен шанс – достъп до средно образование”;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането – ежемесечно класните ръководители представят справка за допуснатите извинени и неизвинени отсъствия. Изпращат се уведомителни писма до родителите и до социалните служби. Нарушенията се отразяват в училищната документация.

Слаби страни в работата на училището по тези проблеми:

- Недостатъчно ефективна връзка училище – родители;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане;

- На училището се възлага изключителното задължение да се грижи за присъствието на учениците в училище без достатъчната обвързаност и ангажираност на социалните институции и семейството.

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- изготвяне на училищна програма и план с конкретни цели, мерки и дейности; определяне на комисия и ангажирани лица;
- участие в национални и европейски програми, насочени към финансиране на **превантивни** по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск;
- създаване на регистър на застрашени от отпадане деца, поддържане на база данни, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- утвърждаване на форми за по-активно участие на родителите в учебно-възпитателната дейност;
- ефективно използване ресурсите на училището и на местната общност при **реализиране** дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, **образователните**, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в **риск** да отпадат от училище;

- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни **програми** за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално **ориентиране**;
- оптимизиране на взаимодействието с родителската общност, обществеността и извънучилищните институции
- утвърждаване на доброволчеството и наставничеството с участието на ученици и студенти като атрактивна форма на превенция и интервенция;
- популяризиране на образованието като предпоставка за успешна професионална и личностна реализация сред родители и ученици.

РИСКОВЕ :

- липса на ефективни санкции за родителите;
- недостатъчно грижи, заинтересованост и съдействие от страна на родителите;
- нисък жизнен стандарт на част от населението;
- проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане;
- сложност и обемност на учебното съдържание;
- липса на мотивация и ясна перспектива за младите хора;
- лошият пример на негативни явления от младежката среда.

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани служебни лица и институции	Срок на изпълнение	Индикатори на очакваните резултати
1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА - УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ, УПРАВЛЕНИЕ			
Създаване на отделна училищна комисия за работа по превенция на отпадането	Директор, Заместник директор УД	до 30.09.19	Утвърдена със Заповед на Директора и комисия към нея, брой заседания на комисията
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Заместник директор	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой отсъствия Брой преместени ученици
Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък	Класни ръководители, Педагогическия съветник	До 30.01.2020г. и в течение на учебната година	Изготвен 1 бр. регистър
Обособяване на кабинет с училищен медиатор.	Педагогическия съветник	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой обхванати ученици
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Директор, Заместник директорите	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой извършени проверки
Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпаданите	Директор, Педагогическия съветник	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой НПБ Брой проекти

Ученици.				
Иницириране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла, брошури, провеждане на анкети, популяризиране на успели личности.	Специалисти ИТ Педагогически съветник	16.09.2019- 30.06.2020 г.	Брой табла Брой брошури	
Работа на педагогическия съветник по мерките за отсъствията и преждевременното отпадане на учениците от училище. Активна работата на ученическия парламент и повишаване ролята на ученическото самоуправление. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.	Педагогически съветник	16.09.2019- 30.06.2020 г.	Брой обхванати ученици	
Организиране на спортни групи по футбол, тенис на маса. Поощряване и създаване на условия за творчески изяви на учениците.	Ръководители на групи	16.09.2019- 30.06.2020г.	Брой обхванати ученици	
Мотивиране на учениците към опазване на училищната МТБ чрез трудови изяви (почистване на кабинети, работилници, училищен двор и др.)	Класни ръководители, Учители по практика и теория	16.09.2019- 30.06.2020г.	Брой обхванати ученици	
2. ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНОСТТА НА ВСЯКО ДЕТЕ И УЧЕНИК И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаяте на риск от преждевременно напускане на училище „Развитие на толерантността”. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.	Директор, Заместник директори по УД Педагогически съветник	11. 2019 г.	Брой обхванати учители	

Интеркултурно образование с цел взаимопроникване, взаиморазбиране, взаимодействие и толерантност между учениците от различните етноси.	Учител по БЕЛ	11.2019 г.	Брой обхванати ученици
По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онгледяване, практическа насоченост. Организиране на литературни четения с цел развиване на четивна техника и приобщаване на учениците към литературното творчество. Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране и продължаване на образованието и придобиване на квалификация. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Педагогически персонал Педагогически съветник Заместник директор по УД	16.09.2019-30.06.2020г. 16.09.2019-30.06.2020г. 16.09.2019-30.06.2020г.	Брой учители Брой проведени срещи Брой напуснали ученици
3. ПОВИШАВАНЕ УЧАСТИЕТО И АНГАЖИРАННОСТТА НА РОДИТЕЛИТЕ И ОБЩЕСТВЕННОСТТА			
Разчулване стереотипа на провеждане на родителски срещи. Училището да се превърне в медиатор за срещи между родители и различни специалисти с цел по-доброто възпитание на децата им. Организиране Ден на отворените врати на Училището.	Директор, Заместник директори, Класни ръководители	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой срещи
Сътрудничество с различни организации-Дирекция „Социално подпомагане“, отдели „Закрила на детето“ и други	Педагогически съветник	16.09.2019-30.06.2020г.	Брой срещи

<p>За постигане на ефективна образователна интеграция се предвижда осъществяване на партньорства с неправителствени организации, с лидери и медиатори в ромската общност. Целта е да се създаде позитивна образователна среда, за съхраняване и развиване на етническата идентичност на всеки ученик.</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>16.09.2019-30.06.2020г.</p>	<p>Брой проведени срещи</p>
---	----------------------------	--------------------------------	-----------------------------

4. УТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНО И ГРУПОВО НАСТАВНИЧЕСТВО

<p>Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>16.09.2019-30.06.2020г.</p>	<p>Брой проведени срещи</p>
<p>Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>16.09.2019-30.06.2020г.</p>	<p>Брой инициативи</p>
<p>Активизиране на дейността на ученическите активи и Ученически съвет за подпомагане на ученици в риск от техни съученици: – определяне на наставници от по-големите ученици - организиране на училищни базари за учебници и пособия организиране на благотворителни базари - провеждане на Ден на</p>	<p>Педагогически екип, Ученически съвет</p>	<p>През учебната 2019-2020г.</p>	<p>Брой проведени инициативи</p>

самоуправлението, „Учител за един ден“, и др.			
Планиране на дейности в плана на класния ръководител за идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им подпомагане	Класни ръководители	През учебната 2019-2020г.	